

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 1Sas/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0923100162
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľudevít Fafaľák
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:0923100162.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudcom JUDr. Martinom Ľudevítom Fafaľákom, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom: C. XX, XXX XX B., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, generálny riaditeľ so sídlom: Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.03.2023, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietla.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Administratívne konanie

1. Sociálna poisťovňa, ústredie ako správny orgán prvého stupňa vydala dňa 28.11.2019 rozhodnutie č. 485 411 1710 0, ktorým žalobkyni podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „ZSP“) zvýšila od 01.01.2020 starobný dôchodok na 705,10 Eur mesačne a vdovský dôchodok na 142,70 Eur mesačne.

2. Voči predmetnému rozhodnutiu žalobkyňa podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie zo dňa 23.01.2020, v ktorom vyjadrila nesúhlas so sumou priznaného starobného dôchodku a vdovského dôchodku, a tým aj so sumou zvýšenia starobného a vdovského dôchodku od 01.01.2020. Namietala, že pri zvyšovaní dôchodkových dávok sociálna poisťovňa nerešpektovala zrušovacie rozsudky Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj ako „pôvodný správny súd“) č. k. 6Sd/44/2012-58 zo dňa 20.06.2013 a č. k. 9Sd/49/2013-75 zo dňa 22.08.2014. Predložila vlastný výpočet starobného dôchodku, vrátane valorizácií. Ďalej namietala sumu vdovského dôchodku, ktorú žiadala prehodnotiť od 19.01.2007, odvolávajúc sa na právnu úpravu vdovského dôchodku v ZSP s poukazom na to, že jej ku dňu 19.01.2007 vznikol nárok na vdovský dôchodok vo výške 60 % sumy starobného dôchodku, na ktorý by mal nárok jej zomrelý manžel. O tomto príslušný odvolací orgán rozhodol tak, že odvolanie zamietol, a napadnuté rozhodnutie č. 485 411 1710 0, potvrdil.

3. Voči tomuto rozhodnutiu odvolacieho orgánu žalobkyňa podala správnu žalobu, o ktorej rozhodol pôvodný správny súd rozsudkom č. k. 2Sa/9/2020-253 zo dňa 24.11.2022 tak, že toto zrušil, a vec vrátil na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia nekorešponduje s jeho výrokom.

4. Žalovaná teda vo veci rozhodla opätovne, a to rozhodnutím č. 485 411 1710 0 zo dňa 14.03.2023, doručeným žalobkyni dňa 12.04.2023, ktorým podľa § 218 ods. 2 ZSP odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla, a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdila, pričom vo svojom rozhodnutí uviedla, že:

- z administratívneho spisu vyplýva, že právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX zo dňa 08.03.2002 bol žalobkyňou podľa § 45 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení od 29.01.2002 priznaný vdovský dôchodok v sume 4072 Sk mesačne;

- starobný dôchodok jej bol priznaný od 11.01.2005 podľa § 65 a § 274 ZSP rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX zo dňa 09.04.2005 v sume 12 584 Sk mesačne, pričom správnosť a zákonnosť uvedeného rozhodnutia bola potvrdená rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. 3Sd 187/05-35 zo dňa 10.11.2005, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5So/5/2006 zo dňa 21.08.2007, v dôsledku čoho nadobudlo právoplatnosť dňa 14.09.2007, a teda je nemenné;

- k námietke týkajúcej sa nerešpektovania rozsudkov Krajského súdu v Košiciach uviedla, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd/44/2012-63 zo dňa 15.07.2013 bol realizovaný rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X –I., č. 485 411 1710 0 –II., č. 485 411 1710 0 –III., č. XXX XXX XXXX X –D., č. 485 411 1710 0 –V., č. 485 411 1710 0 –VI., č. 485 411 1710 0 –VII., č. 485 411 1710 0 –VIII., č. 485 411 1710 0 –IX. zo dňa 13.09.2013, pričom uvedené rozhodnutia boli zrušené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. 9Sd/49/2013-75 zo dňa 22.08.2014 a boli v súlade s právnym záverom krajského súdu, prijatým v uvedenom rozsudku, nahradené rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X – I. zo dňa 28.01.2015, pričom jeho správnosť a zákonnosť potvrdil Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. 6Sd/152015-236 zo dňa 17.08.2016, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu č. 10So/6/2017 zo dňa 28.03.2018, právoplatným dňa 23.04.2018, o predmetných nárokoch bolo teda tiež právoplatne a nemenne rozhodnuté;

- k námietke týkajúcej sa výpočtu sumy starobného dôchodku od 11.01.2005, vrátane valorizácií, a vdovského dôchodku od 19.01.2007, tiež vrátane valorizácií, žalovaná uviedla, že žalobkyňou predložené výpočty sú irelevantné a nemajú oporu v zákone;

- k námietke týkajúcej sa vdovského dôchodku, ktorého sumu žiadala žalobkyňa prehodnotiť od 19.01.2007, odvolávajúc sa na právnu úpravu vdovského dôchodku v ZSP, s poukazom na to, že jej ku dňu 19.01.2007 vznikol nárok na vdovský dôchodok vo výške 60 % sumy starobného dôchodku, na ktorý by mal nárok jej zomrelý manžel, uviedla, že nie je dôvodná, keďže nárok vznikol pred 01.01.2004, a preto sa posudzuje podľa právnych predpisov platných a účinných pred týmto dátumom, pričom aj v predmetnej veci bolo už rozhodnuté – Najvyšší súd Slovenskej republiky č. k. 9So/84/2017 dňa 30.01.2019 právoplatne zmenil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. 6Sd/45/2014-255 zo dňa 12.07.2017 vo výroku týkajúcom sa zrušenia rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.04.2014 tak, že napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.04.2014 o zamietnutí žiadosti o prehodnotenie sumy vdovského dôchodku potvrdil ako vecne správne a zákonné, Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9So/84/2017 zo dňa 30.01.2019 nadobudol právoplatnosť dňa 22.02.2019, a je konečný;

- napadnutým rozhodnutím boli oba dôchodky žalobkyne valorizované od 01.01.2020 v súlade s § 82 a § 293dx ZSP, a to na sumu 705,10 eur mesačne starobný dôchodok a 142,70 Eur mesačne vdovský dôchodok, pričom toto bolo predmetom odvolacieho konania a žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy, ktorými by tieto spochybnila;

- v prípade zvýšenia starobného a vdovského dôchodku žalobkyne od 01.01.2020 Sociálna poisťovňa, ústredie, ako správny orgán prvého stupňa postupovala v súlade s § 82 a § 293dx ZSP, a teda v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom poistení.

Správna žaloba, vyjadrenie k žalobe, replika

5. Správnu žalobou zo dňa 18.05.2023, doručenou Správne mu súdu v Košiciach dňa 05.06.2023 sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, a žiadala priznať starobný dôchodok podľa vlastných výpočtov.

6. Žalobkyňa v správnej žalobe namietala, že:

- správny orgán prvého stupňa pri zvyšovaní dôchodkových dávok od 01.01.2020 vychádza z neoprávnene vyplácaných právne irelevantných súm dôchodkových dávok k 31.12.2019;

- žalovaný pri určení výšky jej starobného dôchodku a vdovského dôchodku nerešpektoval rozsudky Krajského súdu v Košiciach a platnú legislatívu, najmä v súvislosti s výkonom zamestnania, ktoré je zaradené do II. pracovnej kategórie či určením výšky vdovského dôchodku odo dňa, kedy jej nebohy manžel dosiahol dôchodkový vek;

- sociálna poisťovňa ani súd nemôžu vykladať právoplatnosť rozsudkov Krajského súdu v Košiciach (sp. zn. 3Sd/187/2005-35 zo dňa 10.11.2005) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 5So/5/2006 zo dňa 21.08.2007) tak, že zakladajú nemožnosť prepočtu sumy starobného dôchodku;

- kým žalovaný nevydá rozhodnutie, ktorým upraví výšku vyplácaného starobného dôchodku a vdovského dôchodku od 11.01.2005 resp. 19.01.2007, tak nemôže byť právoplatne rozhodnuté o výške je vyplácaných dôchodkových dávok;
- rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu, taktiež je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť dôvodov, a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k správnej žalobe uviedol, že:

- žalobkyňa v správnej žalobe uvádza námietky, ktoré sú v zásade totožné s námietkami uvedenými v odvolaní, okrem valorizácie sumy starobného a vdovského dôchodku od 01. januára 2020 namieta skutočnosti, ktoré nie sú predmetom napadnutého rozhodnutia;
- podľa § 82 a § 293dx ZSP sa starobný dôchodok v roku 2020 zvyšoval o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, teda o 2,9 % mesačnej sumy dôchodku, najmenej však o pevnú sumu zvýšenia určenú ako 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušného druhu dôchodku vykázananej žalovanou k 30.06.2019, to znamená najmenej o 9 Eur mesačne, starobný dôchodok sa teda od 01.01.2020 zvýšil o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, čo je 19,90 Eur mesačne, pretože táto suma je vyššia ako pevná suma zvýšenia o 9 Eur mesačne;
- podľa § 82 a § 293dx ZSP sa vdovský dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov v roku 2020 zvyšoval o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, teda o 2,9 % mesačnej sumy dôchodku, najmenej však o pevnú sumu zvýšenia určenú ako 2 % z priemernej mesačnej mzdy príslušného druhu dôchodku vykázananej žalovanou k 30.06.2019, to znamená najmenej o 2,50 Eur mesačne, vdovský dôchodok žalobkyne vyplácaný v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nároku na výplatu dôchodkov bol od 01.01.2020 zvýšený o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, o 4,10 Eur mesačne, pretože táto suma je vyššia ako pevná suma zvýšenia, čo predstavuje 2,50 Eur mesačne;
- na základe uvedeného bol od 01.01.2020 starobný dôchodok žalobkyne 685,20 Eur mesačne zvýšený o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, čo je o 19,90 Eur mesačne, na sumu 705,10 Eur mesačne a vdovský dôchodok 138,60 Eur mesačne o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, čo je o 4,10 Eur mesačne, na sumu 142,70 Eur mesačne;
- zvýšenie starobného dôchodku spolu s vdovským dôchodkom bolo vykonané v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom poistení, pri valorizácii dôchodkov od 01.01.2020 a žalovaná postupovala v súlade s § 82 a § 293dx ZSP;
- nakoľko predmetom bolo zvýšenie sumy starobného a vdovského dôchodku podľa § 82 a § 293dx ZSP od 01.01.2020, v odvolacom konaní sa preskúmavala len zákonnosť a správnosť uvedeného zvýšenia, a preto sa žalovaná k zvyšným námietkam žalobkyne, uvedeným v správnej žalobe, nevyjadрила, zároveň navrhla správneho súdu žalobu zamietnuť ako nedôvodnú.

8. K vyjadreniu žalovaného sa žalobkyňa vyjadрила replikou zo dňa 18.12.2023, doručenou správneho súdu v ten istý deň v ktorej uviedla, že žalovaná sa vo vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 16.11.2023 vôbec nevyjadрила k meritu veci správnej žaloby, čiže k právne nárokovanej sume 31,10 Eur mesačne, o ktorú jej má byť zvýšená dávka starobného dôchodku od 01. januára 2020 na sumu 1 101,60 Eur mesačne, a k právne nárokovanej sume 7,40 Eur mesačne, o ktorú jej, podľa jej názoru, má byť zvýšená dávka vdovského dôchodku od 1. januára 2020 na sumu 260,10 Eur mesačne, v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky. Mala zato, že žalovaná svojim rozhodnutím nerešpektovala právny názor, ktorý vyslovil pôvodný správny súd v zrušujúcom rozsudku č. 2Sa/9/2020-253 zo dňa 24. novembra 2022 a žiadala, aby správny súd vo veci rozhodol tak, ako to uviedla v petite správnej žaloby zo dňa 18.05.2023.

9. Na výzvu na dupliku už žalovaný nereagoval.

Konanie na správnom súde

10. Na prejednanie veci Správny súd v Košiciach nariadil pojednávanie na deň 28.08.2025 o 10:00 hod. Na pojednávaní bola prítomná žalobkyňa a zástupkyňa žalovanej.

11. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla skutočnosti už uvedené v podanej správnej žalobe, spomenula dôvody zrušenia pôvodného rozhodnutia žalovaného, rozsiahlo sa tomuto venovala, pričom toto ale nie je predmetom tohto súdneho konania. Súdu na otázku, v čom považuje rozhodnutie o valorizácii dôchodkov za nezákonné uviedla, že správny orgán prvého stupňa pri ich výpočte vychádzal z právne irelevantných súm, správne súdu navrhla, aby žalobe vyhovel. Žalovaná poukázala na skutkové a právne dôvody uvedené v napadnutom rozhodnutí, mala zato, že sa v napadnutom rozhodnutí dostatočne vysporiadala s námietkami žalobkyne, a súdu navrhla správnu žalobu zamietnuť.

Relevantná právna úprava

12. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj ako „SSP“), správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

13. Podľa § 190 SSP, ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

14. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

15. Podľa § 82 ods. 1 ZSP, dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

16. Podľa § 82 ods. 2 ZSP, príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva. Dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa jej priznania.

17. Podľa § 82 ods. 3 ZSP, na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

18. Podľa § 82 ods. 6 ZSP, pri súbehu nárokov na viac dôchodkových dávok sa zvyšuje každá z týchto dôchodkových dávok.

19. Podľa § 293dx ZSP, od 1. januára 2018 do 31. decembra 2021 sa dôchodková dávka, okrem vyrovnávacieho príplatku, vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka, okrem vyrovnávacieho príplatku, priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka zvyšuje podľa § 82, najmenej o pevnú sumu určenú 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky vykázananej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušnou dôchodkovou dávkou podľa prvej vety pre a) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, invalidný dôchodok podľa § 266 a sociálny dôchodok je invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, b) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % je invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %.

Právny názor správneho súdu

20. Správny súd v Košiciach ako súd správny preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj postup, ktorý mu predchádzal nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, ale aj nad rozsah žalobných bodov, keďže sa jedná o správnu žalobu v sociálnych veciach fyzickej osoby, kedy správny súd nie je viazaný žalobnými bodmi v zmysle § 203 ods. 2 SSP a § 134 ods. 2 písm. d) SSP a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

21. S poukazom na obsah správnej žaloby, ako aj na prednes žalobkyne na pojednávaní sa základnou otázkou tohto konania stalo vymedzenie jeho predmetu. Žalobkyňa sa v priebehu celého konania snažila správny súd dostať do pozície prieskumníka výšky jej starobného a vdovského dôchodku, pričom v tejto snahe nemohla byť úspešná.

22. V správnom súdnom konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia je predmet konania vymedzený samotným preskúmaným rozhodnutím. Predmetom súdneho prieskumu v tejto veci je v zmysle žaloby rozhodnutie žalovanej o odvolaní žalobkyne, ktorým táto odvolanie žalobkyne zamietla, a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o valorizácii starobného a vdovského dôchodku žalobkyne, potvrdila.

23. Predmetom prieskumu v tomto súdnom konaní teda nebolo posudzovať rozhodnutie o prvotnom priznaní výšky starobného a vdovského dôchodku, ako si to mylne vykladá žalobkyňa, správny súd v tomto konaní preskúmava zákonnosť výlučne rozhodnutia valorizačného, ktorého správnosť žalovaná v odvolacom konaní potvrdila.

24. V súlade so znením § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Ak teda súd preskúmava zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia, správny súd dáva žalobkyni na zreteľ, že to znamená, že v rámci takejto právomoci, správny súd nie je všeobecne oprávnený zasahovať do rozhodnutí orgánov verejnej správy, jeho úloha spočíva výlučne v preskúmaní toho, či takéto rozhodnutia, postupy, alebo zásahy boli prijaté v súlade so zákonnými predpismi.

26. Úlohou správneho súdu teda nie je nahrádzať správny orgán v jeho rozhodovaní, ale preskúmať, či žalobou napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie, ktoré mu predchádzalo bolo vydané v súlade so zákonom a príslušnými právnymi predpismi. Súd potom skúma, či správny orgán dodržal zákonom stanovený postup, a či na konkrétny prípad aplikoval správne právne normy, za súčasného dodržania zásad správneho konania.

27. Každoročná valorizácia starobného a vdovského dôchodku predstavuje zákonom stanovený mechanizmus, na základe ktorého sa dôchodky pravidelne zvyšujú tak, aby reflektovali rast životných nákladov. Presné pravidlá, ako aj výška valorizácie sú stanovené zákonom.

28. Žalovaná, ako aj správny orgán prvého stupňa tak svojimi rozhodnutiami len rešpektujú ZSP, ktorým sú viazaní, a konajú plne v súlade s ním. Sociálna poisťovňa nemá žiadny právny základ na splnenie rozsiahlych požiadaviek žalobkyne.

29. Ďalej dáva správny súd žalobkyni do pozornosti, že v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu sa preskúmava zákonnosť konkrétneho rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje. Predmet odvolania je teda vymedzený tým, čo bolo predmetom rozhodnutia napadnutého odvolaním. Predmetom napadnutého rozhodnutia bolo zvýšenie starobného a vdovského dôchodku podľa § 82 ZSP, a tým bol daný rámec odvolacieho konania. Žalovaný sa v tomto rozhodnutí nad rámec svojich povinností vyjadril aj k námietkam, pre predmetné konanie irelevantným, a opätovne žalobkyni uviedol celú genézu rozhodnutí v konaniach, ktoré táto dlhodobo so žalovanou vedie, a dostatočne jej zdôvodnil postup, ktorým sa k sume jej vyplácaných dôchodkov dostal.

30. V rámci svojho prednesu žalobkyňa na pojednávaní v súvislosti s napadnutými rozhodnutiami správnych orgánov zmienila aj to, že napadnuté rozhodnutia správnych orgánov narúšajú princíp právnej istoty. K tomuto argumentu žalobkyne správny súd zdôrazňuje, že právna istota je základným princípom právneho štátu, ktorý zaručuje, že právo bude predvídateľné, stabilné, a že jednotlivci môžu dôverovať tomu, že štát bude konať v súlade so zákonom, pričom tento princíp v praxi predstavuje práve to, že výpočet sumy dôchodkov je zákonom presne stanovený, každému jednotlivcovi sa teda vypočíta podľa rovnakých zákonných pravidiel. Ich subjektívny výpočet žalobkyne, ako aj jej subjektívny výklad právnych noriem je pre konajúce správne orgány absolútne irelevantný.

31. Ak žalobkyňa zotrúva na názore, že jej starobný a vdovský dôchodok je vypočítaný nesprávne, mohla, a stále môže požiadať žalovanú o jeho prepočítanie podľa § 112 ods. 1 ZSP, pričom ak žalovaná takúto žiadosť žalobkyne zamietne, môže svoje námietky uplatňovať správnu žalobou proti tomuto rozhodnutiu. Je teda zrejmé, že v prípade pochybenia pri výpočte starobného dôchodku existuje mechanizmus nápravy aj napriek právoplatnosti rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku.

32. Vzhľadom na zistenia zo súdneho a pripojeného administratívneho spisu správny súd dodáva, že žalobkyňa túto možnosť aj využila, pričom otázky týkajúce sa sumy starobného a vdovského dôchodku žalobkyne boli zodpovedané v konaniach pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 10So/6/2017 zo dňa 28.03.2018 a sp. zn. 9So/84/2017 zo dňa 30.01.2019), Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 10So/1/2021 zo dňa 23.02.2022) a Ústavným súdom Slovenskej republiky (uznesenie sp. zn. I ÚS 429/2018 zo dňa 05.12.2018 a sp. zn. IV. ÚS 130/2020 zo dňa 13.10.2020).

33. Na účely valorizácie dôchodkových dávok podľa § 82 ZSP žalovaná vychádza zo sumy dôchodkovej dávky vyplácaanej k 01. januáru príslušného kalendárneho roka, v ktorom sa suma dôchodkovej dávky zvyšuje (§ 82 ods. 1 ZSP). Sumu starobného ani vdovského dôchodku teda neprepočítava nanovo. Správny súd nezistil, že by žalovaná pri zvyšovaní sumy dôchodkových dávok pochybila, keď sumu starobného dôchodku zvýšila v súlade s § 82 a §293dx o sumu 19,90 Eur mesačne, teda na sumu 705,10 Eur mesačne a sumu vdovského dôchodku o sumu 4,10 Eur mesačne, na sumu 142,70 Eur mesačne.

34. Záverom správny súd dodáva, že žalobkyňa po piatykrát stojí pred Správnym súdom v Košiciach v takmer identickej veci a piaty sudca jej zamietá žalobu, z rovnakých dôvodov. Pokiaľ žalobkyňa podala správnu žalobu voči valorizačnému rozhodnutiu, svoje námietky mala smerovať voči skutkovým a právnym záverom v ňom uvedeným, a nie voči prvotným výpočtom jej starobného a vdovského dôchodku. Žalobkyňa opakovane zotrúva na svojich postojoch, predkladá irelevantné argumenty s prejednanou vecou nesúvisiace, vlastné výpočty dôchodkov. K predmetu konania však neuvádza nič. V rámci tohto konania nebolo možné posudzovať správnosť výpočtu jej dôchodkov, jedná sa o vec judikovanú Najvyšším, ba aj Ústavným súdom Slovenskej republiky.

35. Správny súd posudzujúc žalobu v sociálnych veciach neformálne, aj nad rámec žalobných bodov môže len konštatovať, že žalovaná pri zvyšovaní dôchodkov postupovala správne a v súlade so zákonom, rovnako tak aj správny orgán prvého stupňa, a vydala teda zákonné rozhodnutie, pričom pri výpočte zvyšovania predmetných dôchodkov vychádzala z platných právnych predpisov, a iný výpočet nebol ani možný.

36. S ohľadom na uvedené skutočnosti dospel správny súd k záveru, že správna žaloba žalobkyne nie je dôvodná, a preto ju podľa § 190 SSP, zamietol.

37. O trovách konania rozhodol súd podľa § 167 a § 168 SSP, v zmysle ktorého účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca nemal v konaní úspech celkom ani z časti a žalovanému nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný. Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Košiciach. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosť neplatia, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.